

Advies voor aanvullende richtlijnen voor
de inhoud van het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan
Utrecht

5 april 1993

390-91

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor aanvullende richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-499-6

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Utrecht (provincie) / woningbouw ; Utrecht (provincie) / glastuinbouw ; Utrecht (provincie).

commissie voor de milieu-effectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

uw kenmerk
RR/bureau RPO

uw brief
2 maart 1993

ons kenmerk
U239-93/Eck/hh/390-92

onderwerp
advies voor aanvullende richtlijnen
MER Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

doorkiesnummer
030 - 347636

Utrecht,
5 april 1993

Met bovenvermelde brief stelde U de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over aanvullende richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht nu het glastuinbouwgebied in de m.e.r. wordt betrokken.

Hierbij bied ik U, overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer, het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd. Zij zal gaarne van U vernemen op welke wijze U gebruik maakt van haar advies.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEIDSKADER EN BESLUITVORMING	2
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT	2
4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	3
5. PRESENTATIE VAN HET MER	3

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht d.d. 2 maart 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 42 d.d. 3 maart 1993.
3. Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 maart aan alle betrokken partijen, waarin het voornemen bekend wordt gemaakt.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Inrichtingsaspecten verplaatsing glastuinbouwgebied Vleuten/De Meern.

Advies voor aanvullende richtlijnen
voor de inhoud van het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan
Utrecht

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer over de aanvullende richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport over Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Utrecht door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

de secretaris

drs. M. van Eck

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 5 april 1993

1. INLEIDING

Gedeputeerde Staten van Utrecht hebben besloten om het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern en het daarop aansluitende Utrechtse grondgebied tot aan de rijksweg A2 alsnog te betrekken bij de integrale streekplanafweging van grootschalige woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht. Op grond van dat voornemen wordt dit gebied betrokken in het milieu-effectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht. Voor de eventuele realisering van woningbouw in het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern is het noodzakelijk de bestaande kassen te verplaatsen. In een Startconvenant ondertekend door het rijk, de provincie en de gemeenten aangesloten bij het Regionaal Beraad Utrecht (8 maart 1993) wordt onder andere het voornemen uitgesproken tot verplaatsing van de bestaande kassen naar de Harmelerwaard.

Per brief van 2 maart 1993 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld te adviseren over eventuele richtlijnen voor de aanvulling op het MER.

Een openbare bekendmaking heeft plaats gehad op 3 maart 1993 (zie bijlage 2), waarna een ieder tot 16 maart in de gelegenheid is gesteld schriftelijk te reageren. Bovendien is een aantal personen en instanties per brief op de hoogte gesteld (zie bijlage 3).

De werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., die geadviseerd heeft over het opstellen van de richtlijnen voor het MER woningbouwlocaties Streekplan Utrecht, heeft ook dit advies voor aanvullende richtlijnen opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van de schriftelijke reacties, die via het bevoegde gezag zijn ontvangen. Een lijst van deze reacties is opgenomen in bijlage 4.

Aangezien de vastgestelde richtlijnen zich richten op de te onderzoeken aspecten met betrekking tot de locatie-afweging voor woningbouw, zijn ze in dit opzicht ook voor de toegevoegde locaties van toepassing (kassengebied en overig gebied tot de A2). De milieugevolgen van verplaatsing van het kassengebied zijn echter in de vastgestelde richtlijnen te weinig specifiek aan de orde gesteld. Om die reden heeft de Commissie hieronder een aantal aanvullende aandachtspunten geformuleerd.

De aanleg van een glastuinbouwgebied van meer dan 100 ha is in het voorontwerp Herziening Besluit m.e.r. (augustus 1992) opgenomen in onderdeel D (overzicht van activiteiten, waarvoor een beoordelingsplicht van toepassing is). Op dit moment wordt overwogen genoemde activiteit, mede op grond van het advies van de RARO, op te nemen in onderdeel C (lijst van m.e.r.-plichtige activiteiten) onder een nieuwe categorie 20.2.

De Commissie heeft bij haar advies niet geanticipeerd op toekomstige veranderingen in de m.e.r.-plicht ten aanzien van glastuinbouw. De realisering van woningbouw in het bestaande glastuinbouwgebied heeft afgeleide milieugevolgen, die in het MER dienen te worden behandeld.

2. **PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEIDSKADER EN BESLUITVORMING**

In het MER dient te worden aangegeven welke ontwikkelingen hebben geleid tot het voornemen het kassengebied naar de Harmelerwaard te verplaatsen. In verband hiermee zijn de volgende vragen relevant:

- Wat is de inhoud en de status van het gesloten startconvenant?
- Hoe past het voornemen in het landelijke en streekplanbeleid o.a. met betrekking tot het Groene Hart?
- Welke andere locaties zijn in beschouwing genomen en waarom is de voorkeur naar genoemde locatie uitgegaan?
- Van welke ruimtereservering wordt uitgegaan en hoe is deze tot stand gekomen? (In diverse inspraakreacties¹) worden vraagtekens gezet bij een ruimteclaim van 206 ha.)
- Welke besluiten moeten nog worden genomen om de verplaatsing te realiseren en hoe wordt de verplaatsing georganiseerd (individueel of collectief, zie ook onder hoofdstuk 3)?
- Welke ruimte is er nog om op basis van de resultaten van het MER op het voornemen tot verplaatsing terug te komen?
- In hoeverre heeft de uitbreiding van locaties nog gevolgen voor het gehanteerde woningbouwprogramma voor Utrecht, mede ook in relatie tot het recentelijk gepubliceerde Trendrapport?
- Waarom wordt de VINEX-locatie "kassengebied" wel in de aanvulling opgenomen en de VINEX-locatie Schalkwijk niet (inspraak nr.5 en 7)?

3. **VOORGENOMEN ACTIVITEIT**

De aanvullende locaties dienen te worden beschreven volgens het systeem van het reeds opgestelde MER en opgenomen te worden in alternatieve ontwikkelingsmodellen. (Zie hoofdstuk 3 van de vastgestelde Richtlijnen.) Voor zover bekend kan reeds worden ingegaan op te nemen maatregelen inzake de bodemsanering.

Wat betreft de verplaatsing van het tuinbouwgebied dient (voor zover reeds aanwezig) een aantal gegevens te worden geleverd, die bepalend kunnen zijn voor het ruimtebeslag en de te verwachten milieubelasting:

- hoeveel bedrijven zullen zich ongeveer vestigen,
- wat is de aard (personen- en vrachtverkeer) en de omvang van de verkeers attractie en verkeersproductie
- hoe wordt het gebied ontsloten (over bestaande of nieuw aan te leggen wegen)
- wordt het gebied op een riolering aangesloten
- in welke mate zal worden voorzien in collectieve voorzieningen voor restwarmtebenutting, warmtekrachtkoppeling, regenwaterretentie, waterzuivering, recirculatiesystemen en dergelijke (zie bijlage 5).

1 Zie bijlage 4, nr. 1, 3 en 6

Voor zover relevant dient te worden ingegaan op varianten wat betreft omvang, ontsluiting, begrenzing en fasering (bouwtempo).

Tot slot dient ingegaan te worden op mogelijke mitigerende maatregelen als schermen in verband met lichtoverlast, aanvullende (rand)beplanting, beperkingen voor het (individueel) onttrekken van grondwater.

4. **BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Bestaande toestand

Bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de milieugevolgen kan in grote lijnen worden uitgegaan van de reeds opgestelde Richtlijnen.

De Commissie vraagt bijzondere aandacht voor de huidige milieusituatie in het bestaande kassengebied wat betreft kwaliteit van water, bodem en lucht. Wanneer hierover onvoldoende gegevens zijn, kan wellicht gebruik worden gemaakt van gegevens van vergelijkbare kassengebieden. (In inspraakreactie nr. 1 wordt in dit verband gewezen op het "Project Integratie Milieu Metingen, provincie Zuid-Holland".)

Ook de huidige situatie van het milieu op de locatie in de Harmelerwaard dient te worden vastgelegd met behulp van de aandachtspunten in de vastgestelde richtlijnen.

Milieugevolgen

In aanvulling op de vastgestelde Richtlijnen voor de milieugevolgen vraagt de Commissie in verband met het kassengebied bijzondere aandacht voor:

In de Harmelerwaard:

- emissies van meststoffen en bestrijdingsmiddelen naar water, bodem en lucht
- invloed op de hydrologie (door wateronttrekking) en de kwaliteit van het water,
- (daaruit voortvloeiende) invloed op flora en fauna en natuurgebieden
- overlast van licht, visuele hinder
- verkeersoverlast
- beïnvloeding van het woonmilieu.

In Vleuten-De Meern: (eventuele) positieve milieugevolgen in Vleuten-De Meern als gevolg van de verplaatsing.

Algemeen: (eventuele) positieve milieubalans, doordat het nieuwe kassengebied milieubewuster kan worden ingericht.

5. **PRESENTATIE VAN HET MER**

Terwille van de overzichtelijkheid verdient het aanbeveling de aanvullende gegevens in integraal het bestaande concept-MER te verwerken.

BIJLAGEN

bij het advies voor
aanvullende richtlijnen
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan
Utrecht

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 maart, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	PROVINCIE :: UTRECHT	Commissie voor de milieueffectrapportage	Dienst ruimte en groen
	Utrecht		
	ingekomen: 12 MAART 1993	Postbus 80300 3508 TH Utrecht	
	nummer : 247-93	Telefoon 030-589 111	
dossier : 300-79	Telefax 70306		
kopie naar	Edele / R. Polman / Bill		

Aan de Commissie voor de milieueffectrapportage

de Directeur LNO in de provincie Utrecht

de Inspecteur VOMIL voor Utrecht

Datum	2 maart 1993	Afdeling	RR/bureau RPO
Nummer		Referentie	R.H. Polman
Uw brief van		Doorkiesnr.	583247
Uw nummer		Onderwerp	Betrekken glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern c.a. in het MER-Streekplan Utrecht
Bijlage			

Gedeputeerde staten hebben besloten om het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern en het daarop aansluitend Utrechts grondgebied tot aan de rijksweg A2 alsnog te betrekken bij de integrale streekplanafweging van grootschalige woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht. Op grond van dat voornemen wordt dit gebied betrokken in het Milieueffectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht. Voor de eventuele realisering van woningbouw in het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern is het noodzakelijk om de bestaande kassen te verplaatsen naar de Harmelerwaard e.o. De minimale oppervlakte van dit nieuwe glastuinbouwareaal zal in die situatie ca 206 ha bedragen. Die consequentie wordt als "effect" in de aanvullende milieueffectrapportage betrokken. De uitvoering van de aanvullende rapportage zal plaatsvinden op de wijze zoals die voor de andere woningbouwlocaties is aangegeven in de Richtlijnen die op 31 maart 1992 voor het MER zijn vastgesteld. Het ligt dan ook voor de hand om die Richtlijnen dienovereenkomstig van toepassing te verklaren. In uw Richtlijn-advies van januari/februari 1992 was al voorzien in het betrekken van het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern in het MER. Voorzover u thans nog aanleiding ziet tot nadere advisering stelt het college u daartoe gaarne tot 24 maart a.s. in de gelegenheid.

Hoogachtend,
De directeur van de dienst Ruimte & Groen,
dr. A. Everts

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 42 d.d. 3 maart 1993

PROVINCIE :: UTRECHT

Aanvulling milieu-effectrapportage woningbouwlocaties Streekplan Utrecht met het studiegebied "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern/aansluitend Utrechts grondgebied tot aan rijksweg A2.

Ter voorbereiding van het nieuwe streekplan voor de provincie Utrecht wordt het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern en het aansluitende Utrechtse grondgebied (tot aan de rijksweg A2) alsnog betrokken in het studiegebied voor het Milieu-effectrapport Woningbouwlocaties. Dit toe te voegen gebied biedt ruimte voor de bouw van tussen de 10 à 15 duizend woningen. De aanleiding daartoe is het voornemen om thans ook dit gebied mede te betrekken in de integrale streekplanafweging van de mogelijkheden voor grootschalige woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht. Daarin zijn al betrokken de bouwlocaties in de gebieden: Vleuten-De Meern (excl. "glastuinbouwgebied"), Houten-Zuid en Rijnenburg. Het "glastuinbouwgebied" was vooralsnog buiten beschouwing gelaten in afwachting van de besluitvorming over de uitvoering van de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening - Extra (VINEX).

Voor de eventuele realisering van woningbouw in het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern zal het noodzakelijk zijn om de bestaande kassen te verplaatsen naar de Harmelerwaard e.o. De minimale oppervlakte van dit nieuwe glastuinbouwareaal zal netto ca. 206 ha. bedragen. Deze consequentie van de eventuele woningbouw in het bestaande glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern wordt in de milieu-effectrapportage betrokken.

De op 31 maart 1992 vastgestelde Richtlijnen voor de inhoud van het Milieu-effectrapport woningbouwlocaties Streekplan Utrecht kunnen op deze aanvulling van toepassing worden verklaard. De aanvulling wordt integraal verwerkt in de milieu-effectrapportage voor de woningbouw mogelijkheden in het gehele stadsgewest Utrecht.

Het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht wordt in de loop van 1993 samen met het ontwerp van het Streekplan-Utrecht voor de inspraak ter inzage gelegd.

Inspraak

Een ieder kan tot 16 maart 1993 schriftelijk opmerkingen maken over het aanvullen van het MER-studiegebied voor het stadsgewest Utrecht, met toepassing van de Richtlijnen d.d. 31 maart 1992.

Inspraakreacties kunnen worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. bureau planontwikkeling van de dienst Ruimte & Groen, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Informatie

Voor informatie kunt u contact opnemen met R.H. Polman, tel. 030 - 58 32 47. De vorengenoemde stukken kunnen worden ingezien in het provinciehuis (Achter Sint Pieter 200, Utrecht), het provinciekantoor (Galileïlaan 15, Utrecht) en in de gemeentehuizen te Utrecht, Vleuten en Harmelen.

BIJLAGE 3

Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 maart aan alle betrokken partijen, waarin het voornemen bekend wordt gemaakt

PROVINCIE :: UTRECHT

Dienst ruimte en groen

Galileïaan 16
Utrecht
Telefoon 030-589 111
Telex 70306
Fax 030-522 564
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de gemeentebesturen in het stadsgewest Utrecht, het Regionaal Beraad Utrecht, het gemeentebestuur van Harmelen, de Commissie voor de m.e.r., de inspecteur VOMIL, de directeur LNO, de insprekers Richtlijnen-MER 1992 (regio Utrecht), Belangen Vereniging Agrariërs Vleuten-De Meern - Harmelen, Vereniging Harmelerwaard Veilig en Groen.

Datum	2 maart 1993	Afdeling	RR/bureau RPO
Nummer		Referentie	R.H. Polman
Uw brief van		Doorkiesnr.	030-583247
Uw nummer		Onderwerp	Betrekken glastuin- bouwgebied Vleuten- De Meern c.a. in MER Streekplan Utrecht.
Bijlage	openbare bekendmaking		

Gedeputeerde Staten hebben besloten om het "glastuinbouwgebied" Vleuten-De Meern en het daarop aansluitend Utrechts grondgebied tot aan de rijksweg A2 alsnog te betrekken bij de integrale streekplanafweging van grootschalige woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht. Op grond van de Wet milieubeheer, resp. het Besluit-m.e.r., dient ook deze ontwikkelingsrichting voor de woningbouw te worden opgenomen in het Milieu-effectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht. De verplaatsing van het bestaande glastuinbouwgebied naar de Harmelerwaard e.o. wordt daarbij eveneens betrokken. Onder verwijzing naar de bijgevoegde openbare bekendmaking stel ik u er van in kennis, dat de procedure is gestart om deze aanvullende milieu-effectrapportage te integreren in het MER voor het gehele streekplangebied.

Hoogachtend,

De directeur van de dienst Ruimte & Groen,

Ges. A. Everts

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	93-03-11	Stichtse Milieufederatie	Utrecht	93-03-16
2.	93-03-15 93-03-30	De Vink & Lanen Advocaten, namens Vereniging Harmelerwaard Veilig en Groen	Utrecht	93-03-17 93-04-02
3.	93-03-17	Staatstoezicht op de Volksgezond- heid, Inspectie van de volksgezond- heid voor de hygiëne van het milieu voor Utrecht	Utrecht	93-03-18
4.	93-03-15	Landbouwschap, gewestelijke raad Utrecht	Utrecht	93-03-18
5.	93-03-12	Belangenvereniging voor Schalk- wijkers	Schalkwijk	93-03-18
6.	93-03-17	Burgemeester en wethouders van Harmelen	Harmelen	93-03-19
7.	93-03-15	Burgemeester en wethouders van Houten	Houten	93-03-24
8.	93-03-24	Ministerie van Landbouw, Natuur- beheer en Visserij Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht	Utrecht	93-03-29

BIJLAGE 5

Inrichtingsaspecten verplaatsing glastuinbouwgebied Vleuten/De Meern

Een nieuw glastuinbouwgebied kan op verschillende manieren worden ontwikkeld, ingericht en beheerd.

Van belang is of sprake is van:

- individuele vestiging van glastuinbouwbedrijven;
- projectvestiging met een relatief laag collectief niveau;
- projectvestiging met een relatief hoog collectief niveau.

Het verschil tussen de eerste en de laatste twee is bepalend voor het in de hand kunnen houden van de milieu-effecten, omdat in de projectvestiging in principe mogelijkheden aanwezig zijn milieu-investeringen die het individuele bedrijf te boven gaan collectief te organiseren.

Milieu-effecten zijn in hoge mate afhankelijk van de produktie-condities die in de (project)-vestiging geboden (kunnen) worden en de vereisten die de overheid stelt.

Conditie kunnen worden geboden door overheid en tuindersorganisaties gezamenlijk inzake:

- de energievoorziening. Zijn er op de nieuw locatie mogelijkheden om aan restwarmtebenutting te doen, middelgrote gasturbines als WKK-installatie in te schakelen, etc.?
- de watervoorziening, zijn er in de bruto/nettoverhouding mogelijkheden aan collectieve regenwaterretentie inhoud te geven? (Per bedrijf is een zelfvoorzieningsgraad van 50% economisch rendabel, de overige 50% moet anders georganiseerd worden.)
- de waterafvoer, zijn er op de nieuwe locatie mogelijkheden om (na eventuele collectieve voorzuivering) flush water uit de recirculatiesystemen op (stedelijke) rioleringsystemen aan te sluiten.

Eisen kunnen ook door overheid en tuindersorganisaties gezamenlijk worden gesteld:

- aan de watervoorziening: verbod op het slaan van individuele putten
- aan het percentage recirculatiebedrijven dat men in de vestiging nastreeft en/of wanneer voor bepaalde (nu in Vleuten/De Meern) voorkomende teelten nog geen recirculatievariant aanwezig is, aan het beperken van de milieu-effecten
- aan het toepassen van schermen in de nieuwe bedrijven in verband met overlast van assimilatieverlichting
- aan de landschappelijke inpassing van de nieuwe glastuinbouwgebieden.